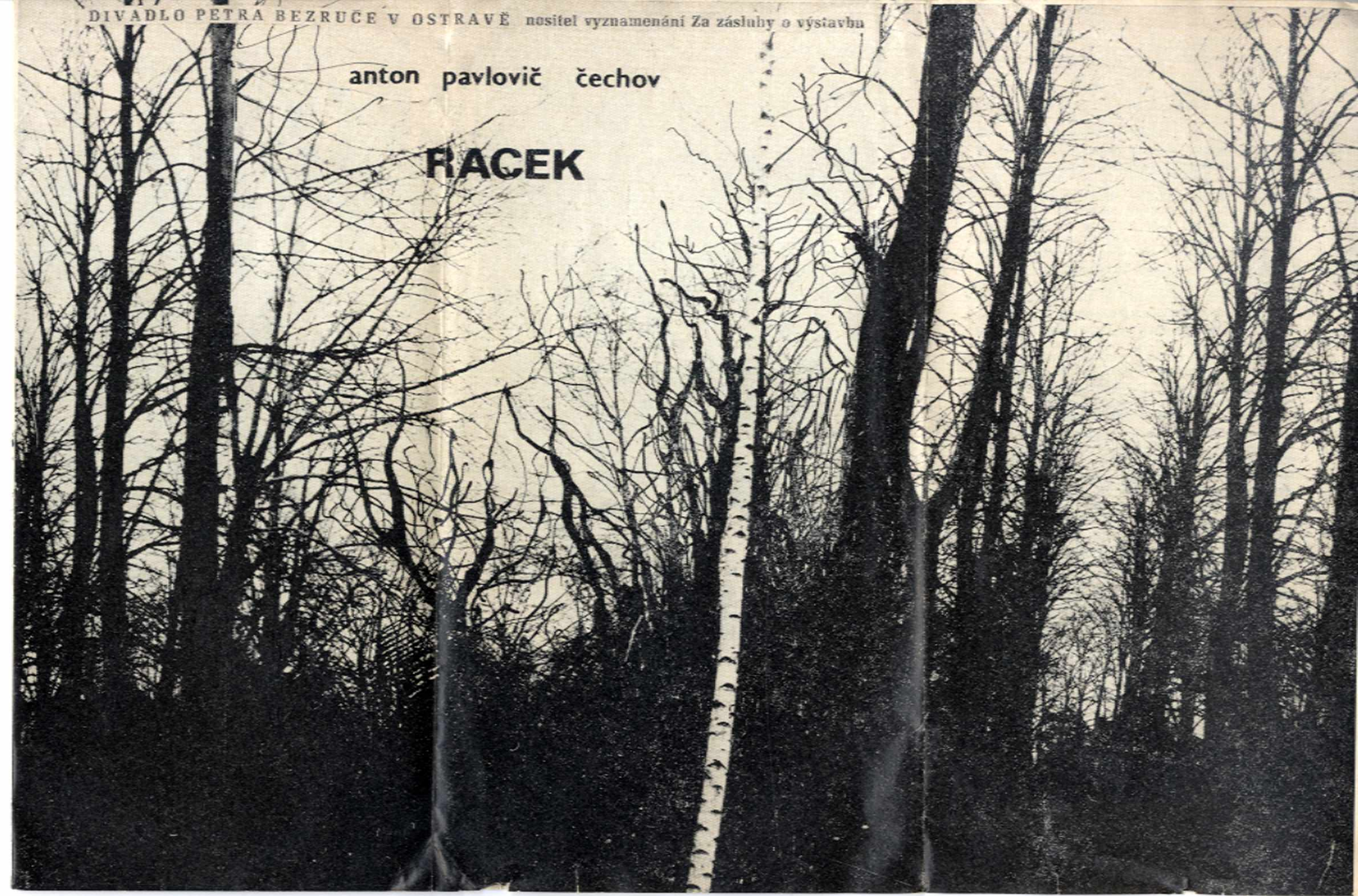

DIVADLO PETRA BEZRUCĚ V OSTRAVĚ nositel vyznamenání Za zásluby o výstavbu

anton pavlovič čechov

RACEK

ANTON PAVLOVIČ ČECHOV

RACEK

Hra o čtyřech dějstvích

Překlad: Jan Kačer

Režie: Josef Janík

Výprava: Otakar Schindler j. h.

Dramaturg: Václav Červenka

Scénická hudba: Jan Tomšíček

Představení řídí: Marta Bielecká

Text sleduje: Jiřina Čížková

Osoby a obsazení:

Arkadinová, herečka

Johana Tesařová

Treplev, její syn

Miloslav Čížek

Sorin, její bratr

Jiří Zach

Nina Zarečná

Lenka Termerová - Saša Kudrová

Šamrajev, správce u Sorina

Otakar Janda

Polina, jeho žena

Blanka Meierová

Máša, jeho dcera

Věra Janků

Trigorin, spisovatel

Jan Filip

Dorn, lékař

Milan Sova

Medveděnko, učitel

Ivan Misař

Sloužící

René Volný j. h.,

Naďa Michálková j. h.

Sezóna 1975 - 1976

Premiéra 12. prosince 1975

v 19 hodin

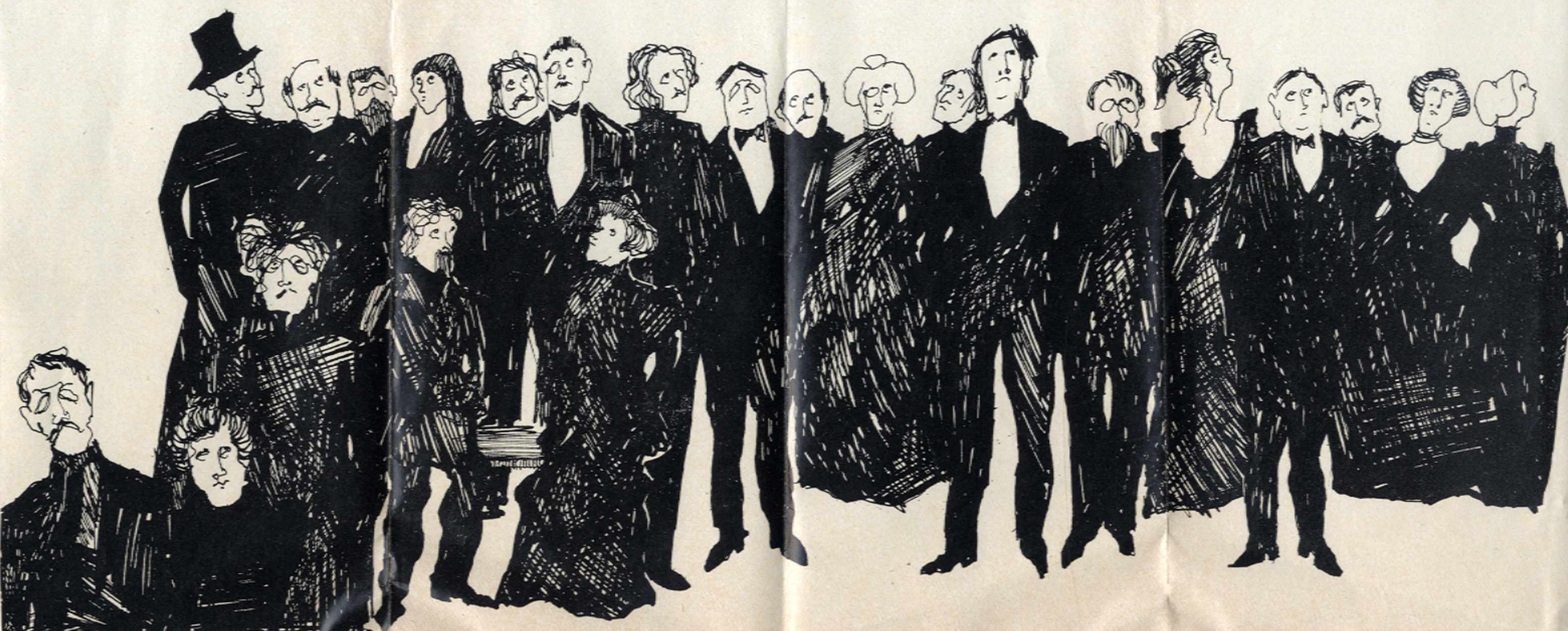

Vyznání

Není náhodné, že v době, kdy oslavujeme třicet let trvání našeho divadla, hrajeme Racka. Čechov se neobyčejně zajímal o otázky umělecké tvorby a vedle cyklu povídek o promarněných talentech je Rackek jediná větší věc, která je přímo věnována tématu umění. Autor tady vypravuje o tom nejtajnějším — o těžké cestě umělce, o podstatě uměleckého talentu, o tom, jaká je souvislost mezi ním a lidským štěstím. Pod povrchem dosti banálního děje nacházíme výrazný motiv nutnosti činu v umění. Za vnějšími každodenními epizodami a detaily, v nichž život hrdinů, přestože plný smělých snů, ubíhá nenávratně a zmarněně, objevujeme výzvu k tomuto činu, ono wolkrovské „své sny uskutečnit“.

Čechov neodpouštěl slabost sobě, neodpouštěl ji ani svým hrdinům. Bez milosti, se šířavou ironií se postavil proti těm, kteří jen sní a krásně povídají, ale v jejichž životě je mezi slovem a skutkem hluboký rozpor. Ne, Čechov není lyrika, nálada, zádumčivost, smutek, Čechov je současník. „Chtěl jsem pouze otevřeně a čestně říci lidem: Pohleďte na sebe, jak špatně a nudně žijete! To především musí lidé pochopit. A když pochopí, vytvoří si neodkladně jiný, lepší život. Já jej nevidím. Ale vím, že bude naprosto jiný, nepodobný tomu, který je. Pokud však není, budu říkat znovu a znovu lidem: pochopte přece, jak špatně a nudně žijete. Nad čím tedy plakat?“ A tato slova jsou smyslem Čechovovy dramaturgie, smyslem dodnes platným.

Nad příběhem Trepleva a Niny pokládá autor otázku o nutnosti a možnostech tvorby, o podstatě talentu. Talent je pro něj nerozlučně spojen se světovým názorem, s jasnou, určitou myšlenkou. Treplev se trápí novými formami v umění, tone v nereálném snu o díle, které by zobrazovalo život takový, „o jakém sní naše touha“, až v něm nakonec utone. Ale křehká dívka, která je přesvědčena, že v divadelní hře mají být živé postavy, že se tam nemá deklamovat, že tam má být nějaký děj a jistě taky láska, dokáže obstát ve srážce snu se životem, když pochopí, že v umění není hlavní věcí slova a lesk, ale samo umění žít a porvat se s těžkostmi. To říká v posledním rozhovoru Treplevovi a jsou to hrdá slova, dosažená cenou mládí a těžkých zkoušek, útrap, které zná jenom umělec nespokojený s tím, co dělá, a kriticky nahlížející sebe samého. A tak ve hře sledujeme Ninu na její žalostné a přece radostné cestě vítězícího umělce; z tohoto úhlu nerozvádí hra Trigorinem nadhozený motiv zahubení Racka, ale rozvíjí téma vzletu a vítězství. A uvážíme-li talent v širším slova smyslu, nejen jako nadání umělecké, je nabíledni, čím hra hovoří jak k jevišti, tak i k hledišti. Obraz letícího Racka ukazuje Čechov všem, aby svého talentu použili.

Víte, že ...

... naše první premiéra se konala 1. prosince 1945 a uvedli jsme v ní hru J. Pokorného Jak se Honza učil bát?

... původně jsme se jmenovali Kytice, ale už v den první premiéry jsme dostali nové jméno Divadlo mladých, které se po Únoru 1948 rozšířilo na Městské divadlo mladých a od ledna 1955 změnilo na dnešní Divadlo Petra Bezruče?

... v Domě kultury pracujících VZKG hrajeme od 1. května 1960? Kytice začínala písmem Chléb s ocelí v dnešním Divadle loutek, potom byl soubor vyhrazen zadní trakt tzv. Katolického domu, kde dnes sídlí Československá televize, a v době jeho přestavby hrál po různých závodních klubech.

... za třicet let jsme uvedli 510 premiér v 15 000 představeních pro pět a půl miliónu diváků?

... naše představení navštěvuje 56 proc. žáků ze čtvrtých až osmých tříd ZŠ, 31 proc. žáků středních škol a učilišť, jen 0,5 proc. vysokoškoláků a 3,5 proc. dospělých?

... některé naše inscenace přenáší Československá televize Ostrava pro celostátní vysílání? V poslední době to byla hra gruzinského autora O. Ioselianiho Zert vinaře Agaba.

... během třiceti let jsme uvedli v premiéře 88 původních českých a slovenských her?

... máme radost nejen z vaší návštěvy v našem divadle, ale také ze všech vašich ohlasů, tedy i kritických, na naši práci, tím spíš, že chceme hledat nové cesty k vám, svému obecenstvu?

Teď už víte — a my na vás spoléháme jako na publikum i spolutvůrce.

Vaše DPB

31. SEZONA

PROGRAM DIVADLA PETRA BEZRUČE V OSTRAVĚ
UMELECKÝ REDITEL LADISLAV KNIŽÁTKO

Program připravil dramaturg Václav Červenka —
výtvarná spolupráce Marta Roszkopfová — vytiskly
Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc, provoz
22, Hollarova 14, Ostrava 1.

Veškerá práva k provozování tohoto díla zastupuje
DILIA Praha. Cena 1,80 Kčs

